Program Plan Policy Riktlinje Rutin

Riktlinje för skolplaceringar

Beslutad av: Barn- och utbildningsnämnden
Datum och paragraf: 2026-10-21, §73
Dokumentansvarig: verksamhetssamordnare
Revisionsdatum:

Innehåll

Innehåll *2*

Inledning **3**

Så här säger lagen *4*

Avgränsning *4*

Skolplacering **5**

Bedömning av verksamhetskapacitet *5*

Närområdesskola *5*

Skolskjutsskola *5*

Kartor och mätning *5*

Särskilda skäl *6*

Inflyttning till Askersund kommun *6*

Skolval *6*

Skolbyte inom kommunen *6*

Tidigare skolstart *7*

Mottagande av elev från annan kommun *7*

Elev som saknar skolplacering *7*

Asylsökande, nyanlända och papperslösa elever i Askersund kommun *7*

Urvalskriterium vid skolplacering vid skolval samt vid skolplacering under innevarande läsår *8*

Överklagan av skolplacering *8*

Inledning

Riktlinjerna för skolplacering gäller från förskoleklass till och med årskurs 9(år 1-10 from 2028). Askersunds kommun ska erbjuda alla elever som är folkbokförda i kommunen en plats i grundskolan. Huvudregeln och kommunens mål samt ambition är att alla elever ska få plats i den skola som vårdnadshavarna har önskat. Målsättningen är att skapa förutsättningar för att uppfylla lagar och krav i de nationella styrdokumenten samt säkerställa en likvärdig urvalsprocess.

Så här säger lagen

Skollagen (2010:800) reglerar hur skolplaceringar till ordinarie grundskola ska gå till (10 kap. 30 §). Huvudprincipen är att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på en placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet. Detta är ett uttryck för närhetsprincipen som innebär att alla elever har rätt till en skolplacering nära hemmet. Skollagen definierar inte närmare vad som får anses som *nära* då det kan skilja mycket beroende på lokala omständigheter.

I andra stycket, i de båda ovan angivna paragraferna, framgår att kommunen annars får frångå vårdnadshavares önskemål om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Betydande organisatoriska och ekonomiska svårigheter innebär att en skola är full, och att det finns fler sökande än vad det finns tillgängliga platser. Att då bereda plats till alla sökande skulle medföra organisatoriska och ekonomiska svårigheter.

Avgränsning

Kommunen kan inte besluta att placera elever i fristående skolor eller skolor i andra kommuner. Vårdnadshavare som vill att eleven ska gå i en fristående skola eller en skola i annan kommun tar själva kontakt med den skolan där de önskar att eleven ska gå.

Beslut om placering i anpassad grundskola omfattas inte av riktlinjen. För anpassad grundskola finns en särskild mottagningsprocess och ytterligare tillämpliga bestämmelser i skollagen.

Skolplacering

Bedömning av verksamhetskapacitet

Inför varje skolvalsperiod ska förvaltningen, i egenskap av huvudman för den kommunala förskoleklassen, grundskolan och anpassade grundskolan, säkerställa att verksamhetskapaciteten vid varje skolenhet är tillräcklig för att kunna erbjuda samtliga elever placering vid en närområdesskola eller, i de fall där närområdesskola inte kan fastställas, vid en skolskjutsskola. Kapacitetsbedömningen ska uppdateras vid förändring i kapacitet under läsårets gång.

Närområdesskola

Närområdesskola är den skola eller de skolor som ligger närmast elevens folkbokföringsadress och som Askersunds kommun skulle placerat eleven på om inget önskemål gjorts. Placering i närområdesskola innebär att eleven erbjuds skola inom rimligt avstånd från hemmet enligt skollagen.

En skola anses utgöra elevens närområdesskola utifrån följande avståndsgränser:

- För elever i årskurs F–3: högst 3 kilometer mellan hemmet och skolan.
- För elever i årskurs 4–5: högst 4 kilometer mellan hemmet och skolan.
- För elever i årskurs 6–9: högst 5 kilometer mellan hemmet och skolan.

Avståndet mellan hemmet och skolans adresspunkt mäts i kommunens digitala systemstöd med adressregister och vägnät som grund. Detta tillämpas på samma sätt för alla elever för att säkerställa en enhetlig och rättssäker bedömning.

Skolskjutsskola

Skolskjutsskola är den skola inom det skolskjutsområde där eleven är folkbokförd och där eleven, enligt kommunens riktlinjer för skolskjuts, har rätt till kostnadsfri skolskjuts. Skolskjutsskola tillämpas i de fall där avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och närmaste skola överstiger riktlinjens avståndsgränser för närområdesskola.

Kartor och mätning

Avståndet mellan hemmets och skolans adresspunkter mäts i ett systemstöd. För att mäta avstånd mellan hemmet och skolan använder Askersunds kommun ett adressregister samt digitalt vägnät som grund. Detta tillämpas på samma sätt för alla elever.

Särskilda skäl

Skolplacering på grund av särskilda skäl ska endast tillämpas när placering vid en annan skolenhet bedöms vara den enda utvägen för att få till stånd en fungerande skolgång för en elev. Tillämpning ska ske mycket restriktivt och innebär undantag från ovanstående urvalsgrunder.

Inflyttning till Askersund kommun

Nuvarande eller blivande bosättning i Askersund kommun behöver styrkas inför förvaltningens bedömning. Ansökningar för elever som flyttar in i kommunen under läsåret hanteras löpande av förvaltningen. Elev som är folkbokförd i annan kommun ska jämställas med folkbokförd i Askersunds kommun under förutsättning att köpekontrakt på bostad, hyreskontrakt eller liknande kan uppvisas i samband med ansökan. Barn som stadigvarande vistas i kommunen på grund av särskilda skäl som exempelvis familjehemsplacering eller har tillfälligt personnummer likställs som folkbokförda i kommunen. Ansökan görs via e-tjänst på kommunens hemsida. Samtliga vårdnadshavare måste signera ansökan för att den ska gälla.

Skolval

Vårdnadshavare till elever som kommande hösttermin ska börja förskoleklass kan göra ett skolval, det vill säga lämna önskemål om skola via e-tjänsten på askersund.se. **Ansökningsperiod för skolvalet är den 15-31 januari.**

Skolbyte inom kommunen

Barnet kan byta skola inom Askersund i mån av plats. För att ge barnet de bästa förutsättningarna bör bytet helst ske vid läsårsstart i augusti eller vid terminsstart i januari. Önskemål om skolbyte görs via e-tjänst på askersund.se. Om det är kö till skolan eller platserna är fulla, sker antagningen enligt antagningsordningen. Om eleven vid tidpunkten för bytet inte kan beredas plats vid någon önskad skola kvarstår tidigare skolplacering.

Skolbyte från friskola och skola i annan kommun

Elever som önskar lämna en fristående skola eller en skola i annan kommun för att i stället gå i kommunal skola i Askersund har alltid rätt till en skyndsam placering och behöver inte invänta läsår eller terminsstart. Placering sker i mån av plats vid önskad skola. Om den önskade skolan inte har plats erbjuds eleven i stället placering vid en annan kommunal skola utifrån riktlinjens urvalskriterier.

Tidigare skolstart

Barn som är folkbokförda i Sverige omfattas av skolplikt från och med höstterminen det kalenderår barnet fyller sex år. Barn får dock tas emot redan det kalenderår barnet fyller fem år enligt 7 kap 11§ skollagen. Placering sker i samråd med vårdnadshavare och rektor. Beslut fattas av skolchef. Tidigare skolstart erbjuds då i mån av plats. Ansökan lämnas in till förvaltningen.

Mottagande av elev från annan kommun

Askersunds kommun kan, i mån av plats och efter vårdnadshavares önskemål, ta emot elever som är folkbokförda i annan kommun.

En elev från annan kommun kan även under vissa förutsättningar ha rätt att tas emot i förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola, om personliga förhållanden utgör särskilda skäl för skolgång i Askersund kommun.

Om mottagande beviljas görs placeringen utifrån tillgängliga platser vid kommunens skolenheter. Ansökan görs via e-tjänst på kommunens hemsida. Samtliga vårdnadshavare måste signera ansökan för att den ska gälla.

En elev som under pågående termin flyttar till annan folkbokföringskommun har alltid rätt att gå kvar på sin skola läsåret ut.

Om en elev bara har en årskurs kvar i grundskolan eller anpassade grundskolan har eleven också rätt att gå kvar sin sista årskurs.

Elev som saknar skolplacering

Om en elev som är folkbokförd i Askersund kommun saknar skolplacering, exempelvis för att vårdnadshavare inte ansökt om skola eller inte är överens om valet, fattar kommunen efter utredning beslut om skolplacering på eget initiativ. Detta görs för att säkerställa elevens rätt till utbildning och fullgörande av skolplikt. Placeringen sker enligt gällande urvalsgrunder och med hänsyn till elevens rätt till en skola inom rimligt avstånd från hemmet.

Asylsökande, nyanlända och papperslösa elever i Askersund kommun

Elever som är asylsökande eller som vistas i Askersund kommun utan stöd av myndighetsbeslut eller författning har, enligt 29 kap. 2 § skollagen, rätt till utbildning i kommunen.

Om de anses som bosatta i kommunen har de samma rätt till utbildning som andra barn och ungdomar. Det innebär att de ska placeras i en skola på samma sätt och efter samma principer som andra elever.

Urvalskriterium vid skolplacering vid skolval samt vid skolplacering under innevarande läsår

Om fler önskar placering vid en skolenhet än vad skolenheten har plats för, fördelas platserna mellan de sökande utifrån följande ordning:

1. Placeringsförtur

- Elever som bara har en skola i sitt närområde, och avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och närmaste alternativa skola innebär att kommunens avståndskriterier för skolskjuts uppfylls, har förtur till sin närområdesskola.
- Särskilda skäl
- Elever vars avstånd överstiger kriterierna för närområdesskola har förtur till skolskjutsskola.
- Elever med skyddade personuppgifter.

2. Närhetsprincipen

Bedömning av närhetsprincipen utgår utifrån barnets folkbokföringsadress. Alla elever ska ha möjlighet att få en plats på en skola nära sitt hem, även om ingen elev är garanterad en plats på den närmsta skolan. Närhetsprincipen används för att bestämma turordningen till en skola när antalet platser inte räcker till de elever som har sökt till skolan.

3. Syskonförtur

Om två eller flera elever är lika berättigade till en placering på en viss skola och samtliga elever som sökt till skolan inte får plats, får den elev som har ett syskon som redan är placerad på skolan under det läsåret skolvalet avser, förtur till platsen. Som syskon räknas de som bor i samma familj med samma folkbokföringsadress. De behöver inte vara biologiska syskon.

Överklagan av skolplacering

Beslut om skolplacering kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd eller förvaltningsrätten. I beslutet för skolplacering finns en besvärshänvisning.